

Knut Hamsun

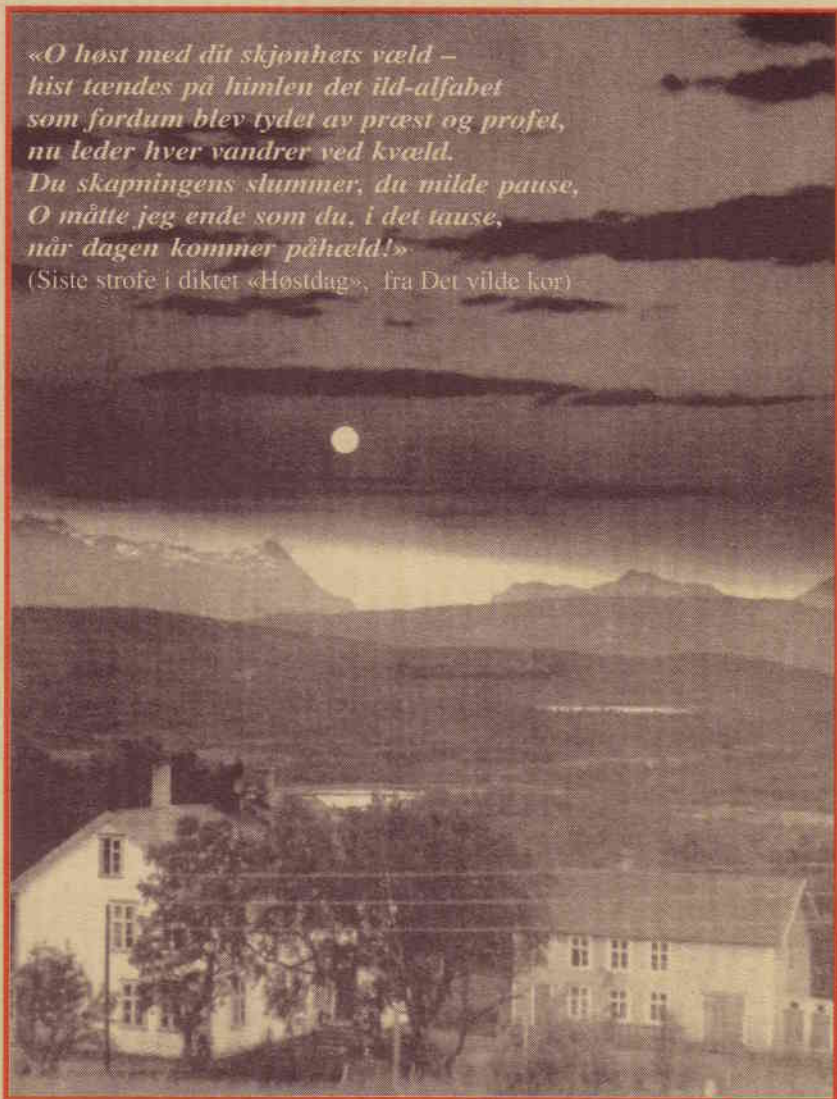
Nr. 3 / 2002

Hamsun-nytt

«O høst med dit skjønhets væld –
hist tændes på himlen det ild-alfabet
som fordum blev tydet av præst og profet,
nu leder hver vandrer ved kvæld.
Du skapningens slummer, du milde pause,
O måtte jeg ende som du, i det tause,
når dagen kommer påhæld!»

(Siste strofe i diktet «Høstdag», fra Det vilde kor)

innholdsfortegnelse

<i>Redaktøren har ordet</i>	<i>side 2</i>
<i>Årsmøte i Hamsun-Selskapet</i>	<i>side 3</i>
<i>Hamsun-Selskapets stipend 2002 tildelt Nils Magne Knutsen</i>	<i>side 5</i>
<i>Hamsun-Selskapets litteraturseminar 2002 - et lite tilbakeblikk</i>	<i>side 7</i>
<i>Hamsunsenter på Hamarøy - nå!</i>	<i>side 9</i>
<i>Kramboden</i>	<i>side 10</i>
<i>Hamsun-Selskapet</i>	<i>side 11</i>
<i>Siden sist</i>	<i>side 4, 8, 9 og 10</i>

Ansvarlig redaktør :
Kathrine Fosshei

Sats/layout : Lokalavisa NordSalten

Forside-/bakside-bilde:

Hentet fra

Øystein Rottem:

Hamsuns liv i bilder

(Gyldendal Norsk Forlag)

Redaktøren har ordet

Ja, den godeste Hamsun har virkelig et godt ord for enhver anledning! Hamsun-dagene 2002 er så definitivt over, og så også med sommeren, ihvertfall her nord; roen har senket seg over Hamarøy og ettersom høsten skrider fram, legges minnene fra en nær fortid i et dunkelt skjær.

Å ha blikket rettet framover sies å være en god egenskap, men jeg tror det er vel så viktig å kunne skue bakover; kanskje er det på sin plass med refleksjon over det som har vært, litt ettertanke, eller kanskje skal man bruke tid på rett og slett å glede seg over en spesiell hendelse. I dette nummeret velger vi å dvele litt ved denne vår nære fortid, som er så fylt av minneverdige begivenheter og mange høydepunkt. Og skulle det være noen av medlemmene som ikke kunne ta del i Hamsun-dagene i år, håper redaksjonen at disse små tilbakeblikkene kan bringe litt av arrangementet til dere nå i etertid.

Ellers er det jo slik at selv sommerferien er over og hverdagen har innhentet oss, ligger det verdener og venter på oss i litteraturen. Mange forfattere har latt seg inspirere av de ulike årstider, ikke minst høsten, og hvem skildrer vel denne mangfoldige årstid bedre enn vår kjære Knut Hamsun? Jeg leste hans «Feberdikte» her om dagen, da uværet raste som verst rundt husveggene, og det var en mektig opplevelse som herved anbefales!

Kathrine Fosshei, red.

Årsmøte i Hamsun-Selskapet

Hamsun-Selskapets årsmøte ble avholdt lørdag 10. august på Hamarøy gjestegård med godt frammøte og engasjerte deltakere. I styret ble det gjort få endringer, men kvinneandelen er styrket gjennom nyinnvalgte Gudrun Eidsvik, som bor i Trondheim. Hun erstatter Ernst Mortensen, som går inn som varamann i stedet for Kåre-Bjørn Kongsnes, som hadde frasagt seg gjenvalg. Ny i styresammenheng er også Erik Gjestvang, Larvik, som ble valgt inn som varamedlem etter Ole Petter Førland. Alf-Einar Øien ble gjenvalgt som leder.

Styret har nå følgende sammensetning:

Leder	Alf-Einar Øien, Narvik
Nestleder	Even Arntzen, Tromsø
Styremedlem	Helga Wiik, Hamarøy
Styremedlem	Ola Veigård, Grimstad
Styremedlem	Nils Magne Knutsen, Tromsø
Styremedlem	Lars Frode Larsen, Oslo
Styremedlem	Gudrun Eidsvik, Trondheim
Varamedlem	Henny Moan, Oslo
Varamedlem	Ernst Mortensen, Alta
Varamedlem	Torill Halmøy, Hamarøy
Varamedlem	Erik Gjestvang, Larvik

Styrets beretning om aktiviteten i foregående 2-årsperiode ble lagt fram og tatt til etterretning, med utfyllende kommentarer og en kort diskusjon til hvert enkelt punkt. I denne perioden har for første gang den daglige driften av selskapet vært lønnet, noe som har vært mulig gjennom det pågående Hamsunprosjektet i Hamarøy, finansiert av Landsdelsutvalget, Nordland fyl-

keskommune og Hamarøy kommune.

Økende medlemstall

Siden forrige årsmøte er medlemstallet økt med over hundre, slik at selskapet pr. i dag har i underkant av 1000 medlemmer. Dette skyldes i hovedsak første steg i den planlagte vervekampanjen, som i løpet av høsten vil bli intensivert. Særlig viktige målgrupper

---

i denne sammenheng vil være bibliotek og bokhandlere over hele landet.

Vedtektene

Opprettelsen av lokalavdelinger har aktualisert behovet for tilpasninger i eksisterende vedtekter og utarbeiding av mønstervedtekter for lokalavdelingene. Årsmøtet ønsket en helhetlig vurdering av vedtektene der selskapets posisjon som landsomfattende og internasjonal forening sees i sammenheng med lokalavdelingenes rolle og virksomhet. Årsmøtet vedtok på den bakgrunn å be styret utarbeide forslag til slike vedtektsendringer innen neste årsmøte i 2004.

Samarbeidet med Knut Hamsun videregående skole

Nils Magne Knutsens ønske om å overlate redaktøransvaret til andre har ført til en omorganisering av Hamsun-nytt. I denne sammenheng, og som en bevisst strategi for å få større bredde i Hamsun-nettverket, ble det høsten 2001 inngått et samarbeid med den gang Hamarøy videregående skole om utgivelse av bladet, samt oppdatering av selskapets hjemmesider. Skolen, som nå heter Knut Hamsun videregå-

ende skole, har fått tilført eksterne midler som blant annet skal benyttes til ulike samarbeidstiltak med Hamsun-Selskapet – i tillegg til annet målrettet utviklingsarbeid. Hamsun-nytt's redaktør, Kathrine Fosshei, er tilsatt ved skolen og innehar en sentral rolle i skolens Hamsun-satsing. Den nye produksjonen forutsetter et fortløpende samarbeid med styret og nestleder Even Arntzen, som har det faglige ansvaret for utgivelsene. Som medlemmene har merket, har Hamsun-nytt i denne prosessen endret format og lay-out, en forandring som har gitt flere positive tilbakemeldinger.

Minneåret

De mange minnemarkeringene knyttet til 50-årsdagen for Knut Hamsuns død, og oppmerksomheten rundt disse, viste et særdeles aktivt engasjement fra selskapets medlemmer over hele landet og i utlandet. Markeringene, og debatten rundt disse, har vist at Hamsun-interessen bare øker og øker. Minneåret har også styrket selskapets grunnlag for å videreføre arbeidet med å få satt opp minneplater over Knut Hamsun.

siden sist

ROLF STEFFENSEN, leder for hovedkomiteen for Hamsun-dagene 2002, er svært fornøyd med avviklingen av årets arrangement. Med 13500 besøkende totalt, må man kunne slå fast at Hamsun-dagene 2002 ble en suksess. Det økonomiske resultatet er ennå ikke klart, men Steffensen sier at han har en god følelse i denne sammenheng.

Hamsun-Selskapets stipend for 2002 tildelt Nils Magne Knutsen

Ved åpningen av Hamsun-Selskapets litteraturseminar under Hamsun-dagene 2002 på Hamarøy ble førsteamanuensis Nils Magne Knutsen overrakt både selskapets æresmedlemskap, i form av innrammet diplom, og stipendet for 2002 på 30.000 kroner. Æresmedlemskapet ble vedtatt allerede under selskapets årsmøte to år tidligere.

I sin tale til litteraturseminarets deltagere begrunnet selskapets leder, Alf-Einar Øien, tildelingen. Han viste til at styret hadde fått flere henvendelser om Nils Magnes åpenbare kandidatur,

og leste blant annet opp en velbegrunnet anmodning fra Hamarøy kommune. Øien understreket brevetts innhold idet han viste til den lange uegennyttige innsatsen fra Nils Magnes

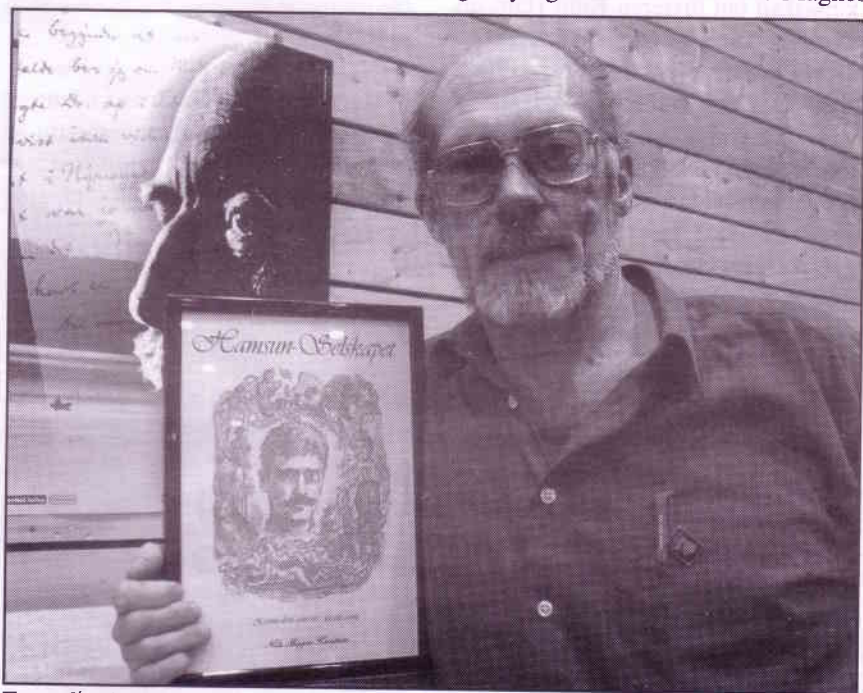

Foto: Øyvind A. Olsen

---

side, både i forhold til Hamsun-dagene, Hamsun-Selskapet og litteraturseminaret.

Nils Magne var i sin tid med på å utvikle Hamsun-dagene som kulturarrangement og har siden oppstarten i 1982 hatt sitt hjerte i arrangementet og i Hamarøy. Videre var han med på å starte selskapet i 1988 og ledet det fram til år 2000, og han har i tillegg vært litteraturseminarets far og utvikler gjennom alle år, fram til og med Hamsun-dagene for to år siden. At han også mer enn noen annen har "etterlevd" Hamsun-Selskapets formålsparagraf, som understreker betydningen av å spre kunnskap om dikteren Knut Hamsun, kommer bare på toppen av alt det andre. Her viste Øien blant annet til alle Hamsun-arrangementene i utlandet.

Øien la også inn opplysninger som gav et utviklingsbilde fra det første litteraturseminaret «på klasserom 7 på (den gang) Hamarøy videregående skole» med ca 30 deltakere mot dagens ca 150, og en – sett i ettertid – morsom dispuTT mellom Øystein Rottm og Arild

Haaland. Videre ble Nils Magne som universitetsansatt trukket fram fordi han så sterkt hadde levd etter en av grunnverdiene for Universitetet i Tromsø; nemlig den å folkeliggjøre vitenskapen og bringe den ut til det vanlige og interesserte publikum. Litteraturseminaret har gjennom alle år vært et bilde på denne folkeliggjøringen, noe det høye deltakertallet er bevis på. Øien oppsummerte til slutt Nils Magne som person gjennom noen få ord: hans varme, hans entusiasme, hans engasjement, hans humor og hans nærhet. At det nettopp var litteraturseminaret som ble arena for overrekkelsen, var helt naturlig. Deltaerne utgjorde jo Nils Magne Knutsens nærmeste litterære familie – slik Øien uttrykte det.

Prisen varmet en tydelig rørt Knutsen, men den varmet antakelig nesten like mye de mange seminardeltakerne, enten de var bidragsytere eller publikum.

**Husk innbetaling
av medlemskontigent!**

Even Arntzen
Foto:
Børge Strandskog

Hamsun-Selskapets litteraturseminar 2002 - et lite tilbakeblikk

Så var det ellefte litteraturseminaret på Hamarøy vel i havn; tre rekordvarme augustdager til ende, spekket med ti foredrag, to boklanseringer og én ekskursjon. For en seminarleder vil pulsen ikke bare være høy under avviklingen av selve arrangementet, det dreier seg også om måneders intenst forarbeid og etterarbeid; i skrivende stund er aktiviteten særdeles hektisk for å få klargjort foredragsmanuskriptene til trykking slik at Hamsun-Selskapets medlemmer, tradisjonen tro, kan ha boka i hende før jul.

Som seminarleder kan jeg ikke si annet enn at jeg betrakter årets evenement som en meget vellykket begivenhet; vi hadde på det meste rundt 180 tilhørere i salen, samtlige foredragsholdere var velforbereidte og velartikulerte, og det rent arrangementstekniske gikk aldeles knirkefritt. En stor takk til samtlige medarbeidere i så måte!

De tilbakemeldinger jeg har fått på årets seminar må i overveiende grad sies å være positive; folk flest har tydeligvis hatt sansen for at vi hadde valgt 1890-tallet som samlende tema, at vi hadde en overvekt av relativt unge Hamsun-forskere på podiet og ikke minst: et større antall kvinnelige Hamsun-forskere enn på mange år. Det skal likevel ikke stikkes under en stol at det har kommet fram visse kritiske røster,

både på Hamsun-Selskapets årsmøte og i lokalpressen. Hovedkritikken synes å gå på at seminaret i år kanskje ble vel akademisk og at enkelte følte seg ukomfortable med akkurat det.

Personlig er jeg ikke av den oppfatning at årets seminar var noen akademisk *hardcore*-sesjon; for den jevne Hamsun-leser – som jo seminaret er beregnet på – burde det så absolutt være mulig å henge med i fleste svingene. Men greit nok, jeg lytter og tar kritikken til meg og med meg i planleggingen av seminaret om to år, jeg vil svært nødig at noen av de faste benkesliterne skal føle seg utstøtt og ignorert på grunn av seminarets repertoar.

Fra mitt ståsted kan det faktisk virke som at seminardeltakernes synspunk-

---

ter er noe generasjonsstyrte. Satt på spissen: ungdommen vil gjerne ha foredrag med et visst akademisk løft, mens enkelte grupperinger innenfor den eldre garde synes å ville ha større innslag av humørfylte anekdoter og jovi-alt kåseri. I framtiden skal vi gjøre vårt ytterste for å tilfredsstillte begge leire, uten at vi ender opp i verken den ene eller andre ytterlighet; Hamsun-dagenes litteraturseminar skal slettes ikke være noen gold akademisk ørkenvandring, like lite som en populistisk og bevisstløs komikveld.

I *Avisa Nordland* kom det i uken etter seminaret fram ganske så forskjellige synspunkter på årets litteraturseminar. Den 23. august hadde jeg et innlegg der jeg forsøkte å imøtegå noen av disse tilbakemeldingene. Et par av mine sluttmomenter der vil jeg avslutningsvis også gjengi i Hamsun-nytt, etter som de burde være av generell interesse:

Alt kan gjøres bedre og alle arrangementer har behov for en viss fornyelse. Så også med Hamsun-dagenes litteraturseminar. I år gjorde vi det slik. Og jeg står inne for måten det ble gjort på. Det forhindrer selvfølgelig ikke at jeg er åpen for at vi gjør det på en annen måte neste gang. Høyst sannsynlig kutter vi ned på antall foredrag. Kanskje setter vi sammen et panel som kommenterer noen av foredragene og dessuten inviterer til dialog med publikum. Og, kors på halsen: Evalueringsskjemaer skal i framtiden deles ut til hver og en. Kort sagt: Jeg er åpen, nysgjerrig og lydhør for det meste.

Så for all del: Kom gjerne med kritikk. Men la den være saklig. Og redelig.

Even Arntzen
Seminarleder

siden sist

Hamsun-Selskapets lokalavdeling i Oslo har lagt følgende plan for høsten: Den 30. november avholder de et arrangement i samarbeid med Norli bokkafé. Da skal Lars Frode Larsen, Øystein Rottem og Sigmund Kartrud / Christian Schluter presentere og snakke om sine nye bøker. Dessuten er en byvandring knyttet til diverse hamsunske steder i Oslo under planlegging, men denne blir neppe realisert før til våren. Man håper at en slik byvandring kan kombineres med oppsetting av en minneplakett i Thereses gate, hvor Hamsun bodde en tid.

Hamsunsenter på Hamarøy – nå!

I forbindelse med avviklingen av årets Hamsun-dager skrev en rekke profilerte personer under på et åpent brev til kulturminister Valgerd Svarstad Haugland. Budskapet var ganske enkelt: Hamsunsenter nå!

I appellen heter det blant annet: "Skrivekunsten ble fornyet av Knut Hamsun, modernisten som framfor noen har påvirket verdenslitteraturen i det 20. århundre. Hamsun er utvilsomt en av Norges mest fremstående kunstnere gjennom tidene. Hans liv var fylt av motsetninger. Det står strid om Hamsun, en strid som vil vedvare. Hamsun vil som person og forfatter forbli et viktig tema for forskning og debatt langt inn i fremtiden. Det er meget stor interesse for Knut

Hamsun så vel lokalt som nasjonalt og internasjonalt. Det vil også vises når vi i 2009 skal markere 150-årsjubileet for dikterens fødsel. Det er på tide at Stortinget sier et endelig JA til realiseringen av Hamsunsenteret og bevilger de gjenstående 30 millioner. Norge fortjener et Hamsunsenter. Der dikteren hentet inspirasjon – i nordlandsnaturen. På Hamarøy. I Æventyrland."

Av de mange som har satt sitt navn under dette oppropet, finner vi blant andre Herbjørg Wassmo, Wenche Foss, Sverre Fehn, Monna Tandberg, Frans Widerberg, Lars Saabye Christensen, Lars Andreas Larssen, Trond Berg Eriksen, Gunnar Stålsett og Arve Tellefsen.

Lom kommune har endelig fattet vedtak om at området rundt Hamsunstugu skal være hovedarena for Hamsun-arrangementene i kommunen. Men dette vedtaket kan dessverre ikke tre i kraft før kommunen og Statens vegvesen er kommet til enighet vedrørende reguleringen av området.

Foto: Børge Strandskog

siden sist

Husk å melde fra om adresseendring!

Krambøden

Hamsun-Selskapet kan tilby sine medlemmer følgende salgsartikler:

Lydbokforlagets Hamsun-bøker	25% rabatt
Hamsun i Tromsø. 10 Foredrag fra Hamsun-konferansen i Tromsø 1995 (Ord. Pris kr 225,-)	kr 150,-
Øvrige bøker Hamsun-Selskapets Skriftserie	50% rabatt
Hamsun-Selskapets T-skjorte	kr 100,-
Plakater (60 x 90 cm) m/ Hamsun i farger	kr 75,-
Kaffekrus m/ Hamsun-dikt	kr 80,-

Porto kommer i tillegg

siden sist

ERIK GJESTVANG, som ble valgt inn som varamedlem i styret i Hamsun-Selskapet, er en aktiv og engasjert person. Til daglig er han tilsatt ved Thor Heyerdal videregående skole i Larvik, men han er også en populær foredragsholder. Under Ibsen Kulturfestival i Skien, som ble avholdt 29.-31. august holdt han et foredrag om Knut Hamsun og hans lyrikk. Gjestvangs hovedpoeng var å framheve Hamsuns lyrikk, til tross for at denne delen av forfatterskapet begrenser seg til én eneste diktsamling, og han snakket mye om språkmusikaliteten i tekstene. Her understreket foredragsholderen at denne musikaliteten går igjen også i Hamsuns prosa. Ikke minst er titlene på hans verk svært lyriske. Noe dristig, siden dette var en Ibsenfestival, trakk Gjestvang fram Hamsuns foredrag den 7. oktober 1891 der han tar et kraftig oppgjør med de fire store. Med Ibsen i salen som tilhører! Gjestvang mente han kunne merke at noen i hans publikum kanskje ble litt urolig på stolene; men som han sier: både Hamsun og Ibsen var, og er, giganter, hver på sin måte, og de tåler at det av og til stormer litt rundt dem. Det må også deres tilhengere tåle, og leve med!

Til syvende og sist er jo nettopp dét kanskje noe av deres storhet (red. anm.).

Hamsun-Selskapet

Hamsun-Selskapet ble stiftet under Hamsun-dagene på Hamarøy 1988, med det formål å arbeide for å utbre interessen for Knut Hamsuns forfatterskap.

Medlemskontigent

Enkeltmedlemmer	kr. 200,00	pr. år
Familiepar	kr. 250,00	pr. år
Institusjoner	kr. 500,00	pr. år

Styret

Leder	Alf Einar Øien, Narvik
Nestleder	Even Arntzen, Tromsø
Styremedlem	Helga Wiik, Hamarøy
Styremedlem	Ola Veigård, Grimstad
Styremedlem	Nils M. Knutsen, Tromsø
Styremedlem	Lars Frode Larsen, Oslo
Styremedlem	Gudrun Eidsvik, Trondheim

Varamedlem Henny Moan, Oslo
Varamedlem Ernst Mortensen, Alta
Varamedlem Torill Halmøy, Hamarøy
Varamedlem Erik Gjestvang, Larvik

Selskapets adresse

Postboks 31, 8298 Hamarøy - tlf. 75 76 51 01

Epost: helga.wiik@hamaroy.kommune.no

*Medlemsbladet er utgitt av Hamsun-Selskapet
ved hjelp av HVS-kompetanseformidling, Hamarøy.*

B-POST

30863

NORDLAND FYLKESKOMMUNE
Knut Hamsun videregående skole
Knut Hamsun Joarkkaskåvllå

Skolen midt i Hamsuns rike søker å bli en temaskole i litteratur, med utgangspunkt i Knut Hamsuns liv og diktning, og særlig hans nære tilknytning til Hamarøy og Nordland.

For mer informasjon / opplysninger:
kontakt Kathrine Fosshøj
(e-post: kat-foss@frisurf.no
eller tlf. skolen 75 77 23 50.)

Vi takker Knut Hamsun videregående skole / Knut Hamsun Joarkkaskåvlla for støtte til utgivelse av dette medlemsbladet.

Hamsun-Selskapet